

แผนการจัดการเรียนรู้

รายทักษะ/รายวิชา ทักษะภาษาและการสื่อสาร วิชาภาษาไทย ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ภาษาพาสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
เวลา ๒ ชั่วโมง สัปดาห์ที่ ๗ วัน/เดือน/ปีที่สอน.....
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ โรงเรียนนครราชสีมาปัญญานุกูล จังหวัดนครราชสีมา

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ทก ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ (ตัวชี้วัด ม.๒/๑, ๕)

สาระสำคัญ ภาษาถิ่นหมายถึง ภาษาย่อยที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งเกิดจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ความเข้าใจกันระหว่างผู้คนที่อาศัยอยู่ตามท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งอาจจะแตกต่างไปจากมาตรฐาน หรือภาษาที่คนส่วนใหญ่ของแต่ละประเทศใช้กัน และอาจจะแตกต่างจากภาษาในท้องถิ่นอื่น ทั้งทางด้านเสียง คำและ การใช้คำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาถิ่นที่ตนอยู่
๒. เพื่อให้นักเรียนสื่อสารภาษาถิ่นได้อย่างถูกต้อง
๓. เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาถิ่นได้ถูกต้องตามกาลเทศะ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

ชั่วโมงที่ ๑

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (๕E)

๑. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นสร้างความสนใจ

- ๑.๑ ครูติดภาษาถิ่นไว้ใต้โต๊ะของนักเรียนทุกคน จากนั้นให้นักเรียนอ่านคำที่ได้ และลองทายว่าคำที่ได้มีความหมายว่าอะไร (ใครทายได้ถูกให้ครูชื่นชม ใครทายไม่ได้ไม่เป็นไรให้นักเรียนค้นหาคำตอบในกิจกรรมต่อไป)

๒. ขั้นสอน

ขั้นสำรวจและค้นหา

- ๒.๑ นักเรียนหยิบรูปภาพที่ตนเองชอบ จากนั้นบอกว่าภาพนั้นคือภาพอะไร ครูให้นักเรียนหาคำที่เป็นภาษาถิ่นโคราชให้ตรงกับรูปภาพ (นักเรียนค้นหาคำศัพท์จากการดูในหนังสือเรียนบทที่ ๕ ภาษาไทย ภาษาถิ่น)
- ๒.๒ นักเรียนค้นหาความหมายของภาษาถิ่นที่ครูกำหนดให้ ในขั้นสร้างความสนใจอีกครั้ง
- ๒.๓ นักเรียนนำคำที่ได้ไปถามครูในโรงเรียนที่เป็นคนโคราช ว่าคำที่อ่านเป็นภาษาถิ่นไหน ครูให้เวลา ๑๐ นาที

ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

- ๒.๔ นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าภาษาถิ่นที่ได้อ่านคือภาษาถิ่นโคราชและถิ่นอีสาน

๓. ขั้นสรุป

ขั้นขยายความรู้

- ๓.๑ นักเรียนนำเสนอคำศัพท์ที่ได้ค้นหา หน้าชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

- ๓.๒ นักเรียนเล่นเกม สนุกกับภาษาถิ่น จาก I Pad

ชั่วโมงที่ ๒

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (๕E)

๑. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสร้างความสนใจ

๑.๑ นักเรียนฟังเพลง แพนจ๋า แล้วตอบคำถามครู่ไว้ในเพลงมีกี่ภาษา และคำที่มีความหมายเดียวกันคือคำว่าอะไร

๒. ขั้นสอน

ขั้นสำรวจและค้นหา

๒.๑ นักเรียนเล่นเกมล้วงไขไดโนเสาร์ และอ่านคำศัพท์ในไข จากนั้นบอกความหมายของคำนั้น

๒.๒ ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ๔ กลุ่ม แข่งขันค้นหาคำศัพท์แต่ละภาคและนำไปติดบนกระดานโดยแบ่งเป็นกลุ่มภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ กลุ่มไหนเสร็จก่อนและถูกต้องได้รับรางวัล

ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

๒.๓ นักเรียนสรุปว่าภาษาถิ่นมีภาษาถิ่นใดบ้าง

๓. ขั้นสรุป

ขั้นขยายความรู้

๓.๑ นักเรียนเล่นเกม ปริศนา ว่ายน้ำหญิง

ขั้นประเมิน

๓.๒ นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องภาษาไทย ภาษาถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. ด้านความรู้

จุดประสงค์ที่	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
๑. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาถิ่นที่ตนอยู่ (K)	การตอบคำถามของนักเรียน	แบบสังเกต	นักเรียนกล้าตอบคำถามและตอบได้ถูกต้องถือว่าผ่าน

๒. ด้านทักษะกระบวนการ

จุดประสงค์ที่	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
๒. เพื่อให้นักเรียนสื่อสารภาษาถิ่นได้อย่างถูกต้อง (P)	นักเรียนทำแบบทดสอบเรื่องฝึกเขียนเรียงประโยค	แบบประเมินการทำแบบทดสอบ	ความถูกต้อง ๑๐ คะแนน

๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

จุดประสงค์ที่	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
๓. เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาถิ่นได้ถูกต้องตามกาลเทศะ (A)	สังเกตการเรียนรู้ของนักเรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้	เกณฑ์ระดับคุณภาพ ไม่ต่ำกว่า ๖ ถือว่าผ่าน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

- บัตรคำ/บัตรรูปภาพ
- เกมบันไดงู
- หนังสือเรียน บทที่ ๕ เรื่อง ภาษาไทย ภาษาถิ่น
- เกม สนุกกับภาษาถิ่น

แหล่งการเรียนรู้

- ครูในโรงเรียน, พจนานุกรม , อินเทอร์เน็ต

(นางสาวจุฑามาศ ลีลาวัฒนพานิชย์)

ตำแหน่ง ครู คศ.๑

ใบงานภาษาไทย ภาษาถิ่น

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ เขียนลงในภาพโดยแยกตามภาษาถิ่น (นักเรียนสามารถสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตได้)

ชื่อ _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ ไปเขียนลงในภาพโดยแยกตามภาษาถิ่นต่างๆ

อ่อย   ซี้จู้   ซ้อย   แหลง   มะละกอ   เป็ง
ซี้ฮก   พุด   เป็น   หรอย   อู้   ซี้ตัว

ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

ภาษาถิ่นเหนือ

ภาษาถิ่นอีสาน

ภาษาถิ่นใต้

ภาษาไทยมาตรฐาน